

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4CoP/21/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3816211800
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 04. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Lichnerová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2017:3816211800.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Oľgy Lichnerovej a sudkýň JUDr. Alice Beňovej a JUDr. Ivety Martinákovovej vo veci starostlivosti o maloletého F. F., nar. XX.XX.XXXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, dieťa rodičov matky R. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. A., M. R. S. XXX/XX a otca O. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom A., C. XXXX/XX, zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. O. S. so sídlom v A., M. XXX, o zvýšenie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 08.novembra 2016, č. k. 11P/49/2016-60 takto

rozhodol:

Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho pojednávania.

o d ô v o d n e n i e :

1.Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zmenil rozsudok Okresného súdu Prievidza sp. zn. 11P 51/2014 zo dňa 05.05.2015, ktorým bola naposledy určená vyživovacia povinnosť otca k maloletému F. vo výške 90 eur mesačne tak, že toto výživné zvýšil na čiastku 150 eur mesačne, ktoré je otec povinný platiť, vždy do 10-teho dňa každého mesiaca vopred k rukám matky s účinnosťou od 01.09.2016. Zameškané výživné za dobu od 01.09.2016 do 31.10.2016 vo výške 120 eur uložil otcovi zaplatiť v mesačných splátkach po 20 eur, vždy spolu s bežným výživným k rukám matky, pod stratou výhody splátok od mesiaca nasledujúceho po právoplatnosti tohto rozsudku. V odôvodnení uviedol, že Okresný súd Prievidza naposledy rozhodol o výživnom na maloletého F. rozsudkom zo dňa 05.februára 2015, sp. zn. 11P 51/2014, ktorým rozsudok Okresného súdu Prievidza zo dňa 29.01.2013, sp. zn. 7P 4/2013 zmenil tak, že toto výživné znížil zo sumy 130 eur mesačne na čiastku 90 eur mesačne, ktoré bol otec povinný platiť vždy do 10-teho dňa každého mesiaca vopred k rukám matky s účinnosťou od 01.10.2014. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 21.februára 2015. V jeho odôvodnení uviedol, že na strane otca, došlo k zásadnej zmene pomerov, nakoľko sa mu znížil mesačný príjem v priemere o 244,58 eur a pribudla mu ďalšia vyživovacia povinnosť na syna C.. V tom čase bola jeho manželka na materskej dovolenke a poberala len rodičovský príspevok a rodinný prídavok. Z tohto dôvodu súd potom znížil výživné s účinnosťou od 01.10.2014 zo sumy 130 eur na sumu 90 eur mesačne. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že došlo k zásadnej zmene pomerov na strane maloletého F., ktorý je o dva roky starší oproti poslednej úprave výživného od 01.09.2014, odkedy sa zvýšili náklady na jeho výživu, na uspokojovanie jeho základných životných potrieb ako je strava, ktorá predstavuje mesačne 38 eur, cestovné 25 eur, cesta D. A. - A. a späť, nákup v septembri 2016 spojený s pracovným oblečením do 90 eur, ktoré hradila výlučne matka, tiež poplatok na celý rok ZRPŠ 12 eur. Matka zakúpila i učebné pomôcky, knihu anglického jazyka. Tieto náklady matka uhrádzala sama, otec sa na týchto nákladoch nepodieľal. Čo sa týka pomerov na strane otca, tu súd považuje za podstatné uviesť, že otec má priemerný mesačný zárobok za obdobie január až august 2016 v sume 807,10 eur, pričom otec uvádza

jeho priemerný zárobok 900 eur. Otec uzatvoril manželstvo 30.04.2016 s F. N., s ktorou má dieťa, syna C., ktorý sa narodil v roku 2014. Súd prihladol pri znížení výživného na túto skutočnosť, že otec má i ďalšiu vyživovaciu povinnosť, nakoľko túto skutočnosť otec uviedol už v konaní č. 11P 51/2014, kedy súd znižoval vyživovaciu povinnosť otca zo 130 eur na sumu 90 eur. V tom čase už bol otcom maloletého C.. Otec má stále dve vyživovacie povinnosti voči maloletému F. a maloletému C.. Jeho pomery sa zmenili od poslednej úpravy výživného, nakoľko otec mal v čase predchádzajúcej úpravy výživného nižší príjem o 244,58 eur tak, ako súd uviedol už vyššie. Otec uviedol, že má i hypotekárny úver, ktorý mesačne spláca vo výške 233,64 eur a ďalší spotrebný úver, ktorý spláca vo výške 180,28 eur, pričom ďalšie náklady vyčíslil na poplatok za nájomné, poisťku pre syna a zákonné poistenie, avšak vyživovaciu povinnosť má voči dvom maloletým deťom tak, ako pri poslednej úprave výživného, pričom hoci je jeho manželka na materskej dovolenke, tiež je povinná prispievať na náklady spojené s vedením domácnosti a užívaním bytu. Matka poberá rodičovský príspevok a rodinný prídavok, teda celkom 226 eur. Keďže súd mal v konaní za preukázané, že sa zmenili pomery na strane maloletého tým, že je o dva roky starší, jeho náklady na výživu sa zvýšili a je študentom strednej odbornej školy s maturitou, s čím sú spojené náklady, súd zvýšil výživné otcovi na maloletého zo sumy 90 eur na sumu 150 eur mesačne. Podľa názoru súdu ide o primerané výživné vzhľadom i na vek maloletého i jeho potreby, ktorý je vo veku dospievajúceho chlapca, s čím sú spojené i zvýšené náklady. Čo sa týka pomerov na strane matky, matka má vyšší príjem oproti predchádzajúcemu obdobiu. Pri poslednej úprave jej príjem činil 414,80 eur a pri aktuálnej úprave 682,27 eur. Obaja rodičia sú na tom po ekonomickej stránke lepšie ako pri poslednej úprave. Zmenili sa pomery aj na strane maloletého, aj na strane rodičov, preto súd zvýšil výživné tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku. Súd prihladol pri zvýšení výživného aj na valorizačnú klauzulu v § 78 ods. 3 Zákona o rodine, vychádzal zo zásady, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Súd určil zvýšenie výživného od 01.09.2016, kedy nastala zmena pomerov na strane maloletého, s čím je spojený i nedoplatok na výživnom. Nedoplatok za obdobie od 01.09.2016 do 31.10.2016 predstavuje sumu 120 eur (september 2016 150 eur - 90 eur = 60 eur, október 2016 150 eur - 90 eur = 60 eur, spolu 120 eur), ktoré súd povolil splácať otcovi po 20 eur mesačne spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloletého. Dôvodil tým, že z ustálenej súdnej praxe vyplýva, že výživné sa má určiť najmä so zreteľom na odôvodnené potreby maloletého dieťaťa, pričom od poslednej úpravy výživného uplynula len doba dvoch rokov a tvrdenia matky o zásadnej zmene pomerov neboli v konaní preukázané. Napriek nástupu maloletého na strednú školu sa výdavky oproti obdobiu, v ktorom bolo naposledy rozhodované o výživnom nezmenili, práve naopak zostali prakticky na rovnakej úrovni. Poukázal ďalej na to, že si zabezpečil vlastné bývanie, je vlastníkom bytu v Partizánskom, avšak matka maloletého je výlučnou vlastníčkou dvoch rodinných domov v obci D. A., pričom jeden rodinný dom prakticky bez akejkoľvek náhrady jej ponechal v rámci vypořádania bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Jeho náklady oproti matkou uvádzanými nákladmi sú nepochybne vyššie a aj náklady, ktoré pozostávajú zo splátky hypotekárneho úveru sú nákladmi, ktoré majú prednosť pred výživným, nakoľko si týmto spôsobom zabezpečil bývanie. Všetky náklady, ktoré špecifikoval, aj súdu riadne preukázal. Vzhľadom na jeho príjem, ako aj so zreteľom na príjem jeho manželky, ktorá je v súčasnej dobe na materskej dovolenke /226 eur/, nie je v jeho schopnostiach a možnostiach platiť na maloletého F. výživné v sume 150 eur mesačne. Navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že výživné zvyšuje na čiastku 110 eur mesačne s účinnosťou od 01.09.2016 a zameškané výživné za dobu od 01.09.2016 do 31.10.2016 vo výške 40 eur otec zaplatí v mesačných splátkach po 20 eur spolu s bežným výživným k rukám matky, pod stratou výhody splátok od mesiaca nasledujúceho po právoplatnosti tohto rozsudku.

3. Matka maloletého vo svojom písomnom vyjadrení k tvrdeniu otca o vlastníctve dvoch rodinných domov uviedla, že jeden rodinný dom zdedila po smrti otca v roku 2012, jedná sa o starý cca 50 ročný dom, ktorý vyžaduje neustálu údržbu a opravy, druhý rodinný dom, starý cca 90 rokov, bol po jej starých rodičoch, ktorého je v súčasnosti vlastníkom osoba, ktorá mala v ňom právo doživotného bývania. Preto vyjadrenie otca, že jej ponechal domy prakticky bez akejkoľvek náhrady je neopodstatnené a zavádzajúce. Suma 1000 eur, ktorú otcovi vyplatila, mu z morálneho hľadiska ani nepatrila. K potvrdeniu spoločnosti F. F. s.r.o. so sídlom v A., v ktorom táto spoločnosť potvrdila, že otec nie je v pracovnom ani obdobnom pomere v spoločnosti a nebol mu vyplatený žiadny príjem, uviedla, že v súčasnosti otec stále figuruje v tejto spoločnosti ako maklér. Zdá sa jej preto málo pravdepodobné, že by tieto služby otec poskytoval bez nároku na odmenu. Otec maloletému nad rámec výživného nič neposiela, nestretáva sa s ním, nekupuje žiadne darčeky a preto výživné v sume 150 eur považuje za primerané.

4. Kolízny opatrovník vo svojom písomnom vyjadrení uviedol, že návrh matky na zvýšenie výživného považuje za dôvodný. Od poslednej úpravy výživného, ktorá bola vo februára 2015, došlo k zmene pomerov na strane maloletého, pretože od septembra 2016 začal navštevovať strednú školu.

5. Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec podľa § 65 a § 66 Civilného mimosporového poriadku /ďalej len CMP/, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 /nebolo potrebné zopakovať ani doplniť dokazovanie a nevyžadoval to ani dôležitý verejný záujem/ v spojení s § 219 ods. 3 Civilného sporového poriadku /ďalej len CSP/ a dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné.

6. Súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie o zvýšení výživného na maloletého F. na tom právnom názore, že na strane maloletého sa zmenili pomery tým, že je o dva roky starší, jeho náklady na výživu sa zvýšili a je študentom strednej odbornej školy s maturitou, s čím sú spojené náklady. Súd zvýšil výživné otcovi na maloletého zo sumy 90 eur na sumu 150 eur mesačne. Podľa názoru súdu ide o primerané výživné vzhľadom na vek maloletého i jeho potreby, je vo veku dospelujúceho chlapca, s čím sú spojené i zvýšené náklady. Čo sa týka pomerov na strane matky, matka má vyšší príjem oproti predchádzajúcemu obdobiu. Pri poslednej úprave jej príjem činil 414,80 eur mesačne a pri aktuálnej úprave 682,27 eur mesačne. Otec dosahuje priemerný mesačný zárobok v sume 807,10 eur, pričom otec uvádzal priemerný zárobok 900 eur. Otec uzatvoril manželstvo 30.04.2016 s F. N., s ktorou má dieťa, syna C., ktorý sa narodil v roku 2014. Otec má stále dve vyživovacie povinnosti voči maloletému F. a maloletému C.. Jeho pomery sa zmenili od poslednej úpravy výživného, nakoľko otec mal v čase predchádzajúcej úpravy výživného nižší príjem o 244,58 eur. Obaja rodičia sú na tom po ekonomickej stránke lepšie ako pri poslednej úprave. Zmenili sa tak pomery na strane maloletého, aj na strane rodičov, preto súd zvýšil výživné tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti

7. Odvolací súd sa s týmto právnom záverom súdu prvej inštancie stotožňuje.

8. Po preskúmaní námietok, ktoré boli v odvolaní otcom vznesené, sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje so skutkovými aj právnymi závermi súdu prvej inštancie. Z daného titulu si odvolací súd osvojuje dôvody napadnutého rozhodnutia, na ktoré v celom rozsahu poukazuje v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. a na zdôraznenie správnosti a k námietkam otca dodáva nasledovné:

9. Odvolací súd predovšetkým zdôrazňuje, že Zákon o rodine (ust. § 62 ods. 2 a ust. § 75 ods. 1, § 78 ods. 1 veta prvá) zakotvuje povinnosť rodičov prispievať na výživu detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov, pričom pri určení rozsahu ich vyživovacej povinnosti súd prihliada k odôvodneným potrebám oprávneného, ako aj k schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom povinného a pri hodnotení týchto schopností, možností a majetkových pomerov povinného skúma, či sa povinný bez dôležitého dôvodu nevzdal výhodnejšieho zamestnania, zárobku, alebo majetkového prospechu, prípadne, či nevzal na seba neprimerané majetkové riziká. Dohody a súdne rozhodnutia o výžinom možno zmeniť, ak sa menia pomery.

10. Súd prvej inštancie správne porovnal pomery rodičov a maloletého dieťa v čase poslednej úpravy o výživnom vykonanej rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 05.05.2015, č. k. 11P/51/2014-61, ktorým bolo výživné otca určené vo výške 130 eur mesačne znížené na 90 eur mesačne s účinnosťou od 01.10.2014 s pomermi rodičov a maloletého dieťaťa v súčasnosti. O. F. má 16 rokov, v školskom roku 2016/2017 začal navštevovať Strednú odbornú školu v A., T. S. XX, žije v spoločnej domácnosti s matkou, s otcom sa nestretáva. Už sama okolnosť, že maloletý začal študovať strednú školu, podľa súdnej praxe znamená zvýšenie nákladov a tým zmenu pomerov na strane maloletého. Preto námietka otca, že posledná úprava výživného bola realizovaná len pred dvoma rokmi a že nástupom na strednú školu u maloletého nedošlo k zvýšeniu nákladov, nebola dôvodná. Vykonaným dokazovaním bolo tiež preukázané, že zmena pomerov nastala aj u rodičov, keď matka dosahuje oproti poslednej úprave výživného vyšší priemerný mesačný zárobok vo výške 682,27 eur, rovnako tak aj otec dosahuje vyšší priemerný mesačný zárobok vo výške 807,10 eur. Matka okrem maloletého F. nemá inú vyživovaciu povinnosť, žije s maloletým v spoločnej domácnosti a vykonáva osobnú starostlivosť. Otec má vyživovaciu povinnosť k maloletému C., nar. XX.XX.XXXX, s jeho matkou uzavrel manželstvo dňa 30.04. 2016, matka je na rodičovskej dovolenke. Vyživovaciu povinnosť mal otec voči maloletému C. aj v čase poslednej úpravy výživného, žil s jeho matkou v spoločnej domácnosti v prenajatom byte. Podľa

jeho tvrdenia v roku 2015 si kúpil do vlastníctva byt v Partizánskom, ktorý financoval z hypotekárneho a spotrebného úveru, ktorý spláca v splátkach 233,64 eur a 170,28 eur mesačne. I keď si otec zabezpečil uvedeným úverom bývanie, odvolací súd s poukazom na ust. § 62 ods. 5 Zákona o rodine podľa ktorého, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov, musí konštatovať, že takúto veľkú splátku /403,92 eur mesačne/ vzhľadom na zárobok otca a jeho vyživovacie povinnosti nemožno zohľadniť v celom rozsahu ako nevyhnutnú. Otec si musí byť vedomý toho, že náklady na maloleté deti sa zvyšujú s pribúdajúcim vekom, jeho prípravou na budúce povolanie a ďalšími nevyhnutnými nákladmi. Preto aj nevyhnutné náklady na bývanie musia byť primerané jeho príjmu a vyživovacím povinnostiam, a nie naopak prispôsobovať výšku výživného k jeho nákladom, ktoré vynakladá na úvery. Preto ani ťaživejšie osobné, sociálne a ekonomické pomery ho bez ďalšieho nemôže zbaviť zodpovednosti výživného na maloletého v potrebnom rozsahu. Napokon odvolací súd nepovažuje za dôvodnú ani námietka otca ohľadne pomerov matky, ktorá má vlastniť dva rodinné domy. Podľa vyjadrenia matky v jednom rodinnom dome býva s maloletým a svojou matkou, a druhý rodinný dom je vo vlastníctve inej osoby, ktorá mala v ňom právo doživotného bývania. Nebolo takto preukázané, že by matka z takéhoto majetku mala ďalší príjem.

11. Odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil.

12. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 52 CMP. Ide o mimosporové konanie, pre ktoré platí zásada, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Každý z účastníkov si teda sám znáša trovy, ktoré v konaní platil.

13. Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).